

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

2004. május 7.

az Olaszország – Szicília tartomány – által a mezőgazdasági ágazat javára nyújtandó, állami támogatásról

(az értesítés a C(2004)1633. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(2006/620/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdése első albekezdésére,

miután az érdekelt feleket az említett cikkel⁽¹⁾ összhangban felhívta észrevételeik megtételére és ezen észrevételekre tekintettel,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

- (1) Az EK-Szerződés 88. cikke 3. bekezdésének megfelelően Olaszország 2001. március 2-án kelt és 2001. március 5-én iktatott levelében bejelentette a közúti áru fuvarozók sztrájkja miatti sürgős mezőgazdasági intézkedésekről szóló 27/2000 sz. szicíliai tartományi törvényben (a továbbiakban: 27/2000 sz. tartományi törvény) előírt állami támogatásokat.
- (2) A Bizottság szolgálatai által küldött 2001. április 20-i AGR 009603 és 2001. december 18-i AGR 034235 sz. telexre válaszolva Olaszország kiegészítő információkat küldött 2001. november 7-i, 2001. november 13-án iktatott és 2002. július 31-i, 2002. augusztus 5-én iktatott levelében.
- (3) 2002. szeptember 20-i AGR 022152 sz. telexükben a Bizottság szolgálatai újabb felvilágosítást és információkat kértek.
- (4) Miután válasz nem érkezett, a Bizottság szolgálatai 2002. december 20-án az AGR 30656 sz. telexben felszólították az olasz hatóságokat, hogy egy hónapon belül válaszoljanak.

- (5) Mivel nem kaptak választ, a Bizottság szolgálatai a 2003. március 7-i AGR 07156 sz. telexben tájékoztatták az illetékes hatóságokat, hogy az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK rendelet⁽²⁾ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a bejelentést visszavontnak tekintik.
- (6) Ugyanezen a napon a Bizottság szolgálataihoz megérkezett Olaszország 2003. március 5-i keltezésű és 2003. március 6-án iktatott levele, amelyben a 659/1999/EK rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerint tájékoztatják a Bizottságot, hogy a bejelentést teljesnek kell tekinteni, mivel a kért információk nem állnak rendelkezésre és a 659/1999/EK rendelet 4. cikkének (3) bekezdése szerint kérik egy határozat elfogadását a már megküldött információk alapján.
- (7) 2003. március 27-i AGRI 09066 sz. telexükben a Bizottság szolgálatai tájékoztatták az illetékes hatóságokat, hogy elfogadták a kérelmüket és – a rendelkezésre álló információk alapján – valószínűleg javasolni fogják a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindítását.
- (8) A Bizottság 2003. április 25-én kelt levelében (SG(2003)D/229510) tájékoztatta Olaszországot arról a határozatáról, amely szerint megindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást a 27/2000 sz. tartományi törvényben lefektetett támogatási intézkedésekre vonatkozóan.

⁽¹⁾ HL C 127, 2003.5.29., 25. o.

⁽²⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003. évi csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

- (9) A Bizottság határozata az eljárás megindításáról az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket.
- (10) A Bizottság a 2003. augusztus 13-án kelt és 2003. augusztus 18-án iktatott levélben kapta meg Olaszország észrevételeit .

II. A TÁMOGATÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA

- (11) A bejelentés tárgyát képező támogatás a 27/2000. sz. tartományi törvény 1. cikkében szerepel, és célja a Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó egyéni vagy társas vállalkozások kártalanítása azokért a veszteségekért, amelyeket a 2000. szeptember 30. és október 8. (03.00 óra) közötti közúti árufuvarozó-sztrájk és útelzárások okoztak számukra.
- (12) A megküldött információk szerint a sztrájk és az útelzárások miatt lehetetlen volt mezőgazdasági termékeket szállító járművet találni, ami gazdasági kárt okozott az érintett piaci szereplőknek. Különösképpen lehetetlen volt a már fuvarozásra kész vagy betakarított és raktárban várakozó termékek elszállítása, valamint a már megérett termények betakarítása, amelyek túlérettységük miatt elvesztették piacképes minőségüket, amellyel a szokásos piaci feltételek mellett lehetett volna értékesíteni őket.
- (13) A rendelkezésre álló források korlátai között a kártalanításnak fedezni kellene a kedvezményezettek teljes, bevételkiesés formájában keletkezett kárát. A támogatást minden gazdálkodó és Szicíliában működő vállalkozás megkapná, amely igazolni tudja, bevételeinek az említett esemény következtében bekövetkező csökkenését.
- (14) A megküldött információk szerint a veszteségek kiszámításának módját és a kedvezményezettek által bemutatandó dokumentációt a tartományi mezőgazdasági miniszter állapította meg. A kártalanítás elsősorban különösen a könnyen romlandó árukra vonatkozna, mint zöldség- és gyümölcs-termékek, virág, tej és tejtermékek, amelyek betakarítási vagy elszállítási időszaka egybeesett a sztrájjal és a útelzárással. A támogatás kizárólag olyan termékek után jár, amelyeket 2000. szeptember 30. és október 8. között kellett elszállítani vagy betakarítani, és amelyeket semmiféle módon nem lehetett eltartani (illetve az adott vállalkozásnak erre nem volt módja). A hivatalnak bemutatandó dokumentumoknak az említett időszakra kell vonatkozniuk. A kártalanításnál elsőbbséget élveznek azok a vállalatok, amelyek a már betakarított termékeket nem tudták elszállítani.
- (15) A kár meglétét és nagyságát bizonyítandó, a kedvezményezett vállalkozásoknak be kell mutatniuk a szállítási szerződést (amely meghatározza bizonyos mennyiségű áru bizonyos határidőre történő elszállítását), a fuvarokmányt (amelyben szerepel a termelő, a szállító, a szállítandó termék és az elszállítás időpontja) és – amennyiben az árut már elszállították – a vonatkozó számlát. Kártalanításra azok a vállalkozások jogosultak, amelyek igazolják, hogy a szabályos szállítási szerződésükben foglalt feltételek nem teljesültek (időpont, mennyiség, minőség és ár). Amennyiben a szerződésben az ár nincs megállapítva, az illetékes hatóságok a kereskedelmi kamara jegyzékeiben található árakat alkalmazzák.
- (16) Úgy tűnik, hogy azok a gazdálkodók is jogosultak kártérítésre, akik a sztrájk és az útelzárások miatt nem tudták megkezdeni a betakarítást, így elveszítve termésüket. Amint az illetékes hatóságok kifejtették, ebben az esetben a gazdálkodó által elszenvedett kárt „képesített mezőgazdasági szakértőknek (agronómusok) a növényi termés értékére vonatkozó szakvéleményei” alapján számítják ki, amelyet a kedvezményezetteknek az ilyen termelésre vonatkozó szerződéssel együtt kell bemutatniuk.
- (17) Ha a kedvezményezett a termékeket átadja egy szövetkezetnek vagy más társaságnak (organismi associativi), akkor a kártalanításra vagy az egyéni gazdálkodó vagy maga a társaság lehet jogosult. Az elküldött felvilágosítás alapján a veszteséget és az erre vonatkozó kártalanítást minden esetben az egyéni gazdálkodó szintjén állapítják meg.
- (18) A túlkompenzáció és a más támogatási intézkedésekkel való halmozás ki van zárva. A támogatás kiszámításának céljából figyelembe veszik a biztosítók által esetlegesen már kifizetett kártalanításokat, és az említett mezőgazdasági termékek alternatív felhasználása vagy eladása során keletkezett bevételeket. A sztrájkoló közúti árufuvarozók által fizetett esetleges büntetésekből vagy szerződéses károkból fakadó kettős kártalanítás elkerüléséért a kedvezményezetteknek nyilatkozniuk kell, hogy nem indítottak pert az érintett fuvarozók ellen.
- (19) A támogatási intézkedésre 1 300 millió olasz lírát (kb. 671 394 €) különítettek el a 2000-es és 2001-es pénzügyi évben. A kártalanítás formája egyszerű kifizetés.
- (20) A támogatást elrendelő törvény 2. cikke egy felfüggesztési záradék, amely az alkalmazást alárendeli a Bizottság jóváhagyásának.
- (21) A vizsgált intézkedéssel kapcsolatos eljárás megindítását elrendelő határozatában a Bizottság rámutatott, hogy – az eljárásnak abban a szakaszában – a támogatás jellemzőire egyik, a 87. cikk 2. bekezdésének a) és c), illetve a 3. bekezdés a), b), c), d) és e) pontjában leírt eltérés sem alkalmazható, és hogy a bejelentésnek nem az volt a célja, hogy eleget tegyen az említett eltérések alkalmazási feltételeinek.
- (22) A Bizottság ezen kívül megjegyezte, hogy az olasz hatóságok bejelentésükben úgy vélték, hogy a szóban forgó sztrájkot és útelzárásokat olyan rendkívüli eseménynek kell tekinteni, amelyet a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja határoz meg, következésképpen a támogatás mértékének értékelését ennek alapján kell elvégezni.

⁽³⁾ Ld. 1. lábjegyzet.

- (23) Az eljárást megindító határozatában a Bizottság emlékeztetett rá, hogy mivel a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti „természeti csapások” és „rendkívüli körülmények” kivételt jelentenek a 87. cikk (1) bekezdésében említett közös piaccal való összeegyeztethetlenség általános elve alól, ezért a Bizottság általános gyakorlata az, hogy ezeket megszorításokkal értelmezi. Eddig a Bizottság rendkívüli körülménynek a háborút, a belső zavargásokat vagy a sztrájkokat és – bizonyos kikötésekkel és kiterjedésüktől függően – a súlyos nukleáris és ipari baleseteket, valamint a jelentős veszteségeket okozó tüzeket minősítette⁽⁴⁾. Amennyiben megerősítést nyert a természeti csapás vagy a rendkívüli körülmény fennállása, a Bizottság 100 %-ig is engedélyezheti az anyagi károk megtérítését. A kompenzációt általában az egyes kedvezményezetteknek kell kiszámítani, és a rendkívüli kompenzációk elkerülése végett a támogatási összegből le kell vonni az esetleges további – például biztosítási szerződésből fakadó – kifizetéseket. A Bizottság ezen kívül elfogadja a gazdálkodók kártalanítását abban az esetben is, ha mezőgazdasági termelőeszközeik tönkremenetele miatt bevételről esnek el, feltéve, hogy ebből nem keletkezik túlkompenzáció.
- (24) Az eljárást megindító határozatában a Bizottság megjegyezte, hogy a rendelkezésre álló információk nem teszik lehetővé annak eldöntését, hogy az érintett eset vajon a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti rendkívüli körülménynek minősül-e.
- (25) Bejelentésükben az olasz hatóságok rámutattak, hogy a szóban forgó sztrájkot és útelzárásokat a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett rendkívüli körülménynek kell minősíteni, hiszen ilyen méretű és a helyi gazdaságra ekkora káros hatással bíró esemény korábban soha nem következett be Szicíliában.
- (26) A vizsgált esemény rendkívüliségét alátámasztandó az olasz hatóságok elküldtek néhány újságkivágást és a palermói közigazgatási hivatal (Prefettura di Palermo) egyik jelentésének a másolatát. A jelentésből kiderül, hogy a közúti áru fuvarozók 2000. szeptember 29-én – egy nappal korábban – figyelmeztették a rendőrséget arra a demonstrációra, amelyet másnap tartottak a Palermóba bevezető utakon. A jelentés szerint a demonstráción nagyszámú szórólapot kellett volna kiosztani, így téve érzékennyé a lakosságot a közúti áru fuvarozók problémái iránt, akik ráadásul kifejezetten kötelezték magukat, hogy nem akadályozzák a palermói kikötő felé vezető átjárók, valamint a Palermo-Catania és a Palermo-Trapani autópályák kijáratainak forgalmát. Másnap (2000. szeptember 30.) mindazonáltal a demonstráció teljesen másként zajlott le, útelzárásokkal Palermóban és más megyékben.
- (27) Miután megvizsgálta az említett jelentést, a Bizottság megkérte az illetékes hatóságokat, hogy válaszoljanak
- néhány részletet érintő kérdésre, hogy a szóban forgó esemény rendkívülisége így megítélhető legyen. Mivel ezekre a kérdésekre nem érkezett válasz, a Bizottság kétségét fejezte ki azzal a ténnyel kapcsolatban, hogy az említett események valóban „rendkívüli körülménynek” minősülnek-e a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében, mégpedig a következő okok miatt:
- (a) *Figyelmeztetés Palermóban.* A vizsgált esetben a közúti áru fuvarozók egy nappal a palermói demonstráció előtt figyelmeztették a rendőrséget. Amennyiben a nemzeti jog szerint egy nap figyelmeztetés elegendő, ebből azt következik, hogy az illetékes hatóságokat megfelelő időben tájékoztatták a demonstrációról és így megtehették volna a szükséges intézkedéseket, hogy azt ellenőrzésük alatt tartsák. Az illetékes hatóságok válaszában hiányában a Bizottság nem volt képes megítélni a kérdéses demonstráció rendkívüli jellegét.
- (b) *Lehetséges figyelmeztetés más megyékben.* A megküldött információk alapján úgy tűnik, hogy nem csak Palermóban zajlott demonstráció, hanem más megyékben is. Az illetékes hatóságok válaszában hiányában a Bizottság nem zárhatja ki, hogy a fuvarozók figyelmeztették a demonstrációra a palermói kívül más megyék felelős hatóságait is, és mivel ezeket a hatóságokat az esemény előtt tájékoztatták, azok számolhattak annak valószínű következményeivel.
- (c) *A sztrájk törvény lehetséges alkalmazása a vizsgált esemény kapcsán.* Az események „rendkívüli körülmény” jellegének elbírálása érdekében, a Bizottság megkérte az olasz hatóságokat, hogy küldjenek tájékoztatást az olasz sztrájkjog (1990. június 12-i 146. sz. törvény, módosítva a 2000. április 11-i 83. sz. törvénnyel) a szóban forgó esetben való lehetséges alkalmazásáról. Az illetékes hatóságok egyértelmű válaszában hiányában a Bizottság nem tudja kizárni, hogy – amennyiben a törvényt alkalmazták vagy alkalmazni kellett volna – a sztrájk és az útelzárások hatásait semlegesítették vagy minimálisra csökkentették, illetve semlegesíteni vagy minimálisra csökkenteni lehetett volna (például biztosíthaták volna az alapvető szolgáltatásokat, a kötelező figyelmeztetés elegendő időt hagyott volna a mezőgazdasági vállalkozásoknak, hogy alternatív szállítási és raktározási módokat/eszközöket keressenek, ha a helyzet olyan súlyos, hogy sérti az alkotmányban biztosított jogokat, akkor az illetékes hatóságok elrendelheték volna a fuvarozóknál a sztrájk megszakítását, stb.). A sztrájk és az útelzárások rendkívüli jellegének elbírálása érdekében a Bizottság információkat kért a feltételezhetően ezekhez kapcsolódó bűncselekményfajtákról is, amelyeket nem küldtek el.

⁽⁴⁾ A mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások 11.2. pontja (HL C 232., 2000.8.12., 19. o.).

- (d) *A demonstráció okai.* A palermói közigazgatási hivatal jelentése szerint a sztrájk azért fejeződött be október 8-án (03.00 órakor), mert a szicíliai közúti árufuvarozók szövetségének (Aias, associazione degli autotrasportatori siciliani) képviselői és az akkori közlekedési miniszter előző nap megállapodásra jutottak. A sztrájk és az útelzárások okainak jobb megértése érdekében a Bizottság megkérte az illetékes hatóságokat, hogy részletezzék ennek a megállapodásnak a tartalmát és fejték ki, hogy voltak-e ugyanilyen ok miatt demonstrációk más tartományokban vagy országos szinten, illetve hogy a demonstráció egyedül Szicíliát érintette-e. Az illetékes hatóságok válaszában hiányában a Bizottság kétségeit fejezte ki a szóban forgó események okait és „rendkívüli körülmény” jellegét illetően.
- (e) *A demonstráció, a sztrájk és az útelzárások mérete és kiterjedése.* A rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnik, hogy a demonstráció más megyékben is lejajlott. Az illetékes hatóságok nem közölték, hogy pontosan mely megyékben zajlott le a demonstráció, a sztrájk és az útelzárások, nem részletezték azoknak sem a méretét sem a következményeit, továbbá – néhány újságkivágástól eltekintve – semmilyen hivatalos dokumentációt nem küldtek arra vonatkozóan, hogy az események lejátszódtak-e Szicília más területein is (mint például a palermói közigazgatási hivatal jelentése). A Bizottság ezért kétségeit fejezte ki a demonstráció, a sztrájk és az útelzárások földrajzi kiterjedésével és méretével kapcsolatban Szicília többi részén.
- (f) *A résztvevők száma.* Az árufuvarozók szövetsége által benyújtott demonstrációra való figyelmeztetésből, amelynek másolata csatolva volt a palermói közigazgatási hivatal jelentéséhez, arra lehet következtetni, hogy a demonstráción nagyjából ötven fuvarozó vett részt Palermóban. Az illetékes hatóságok válaszában hiányában, amely a szükséges dokumentáció által pontosítaná a Szicíliában működő közúti árufuvarozók számát, valamint a palermói és a Szicília más részein zajló demonstrációkban ténylegesen részt vevő fuvarozók hozzávetőleges számát, a Bizottság kétségeket táplál a tárgyalt eseményeken részt vevő személyek számát illetően.
- (28) A bejelentett esemény „rendkívüli körülménynek” minősíthetőségén túl a Bizottság az eljárást megindító határozatában kételyeket juttatott kifejezésre a bejelentett támogatás más vonatkozásaiban is: a) a támogatási intézkedés kedvezményezettjei, b) a kár kiszámításának néhány módja, c) a támogatási intézkedés tárgyát képező termékek és d) annak lehetősége, hogy az intézkedés közvetett támogatást jelent a sztrájkban részt vevő fuvarozóknak. E kétségek a következőkben kerülnek kifejtésre:
- (a) *A támogatási intézkedés kedvezményezettjei.* A bejelentett törvény 1. cikke és a bejelentő űrlap szerint a kedvezményezettek „mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó egyéni vagy társas vállalkozások”. Mindazonáltal az illetékes hatóságok által adott magyarázatok látszólag kizárólag az egyéni primer mezőgazdasági termelők által elszenvedett károk kiszámítására és kártalanítására vonatkoznak. Az illetékes hatóságoktól kapott felvilágosítás hiányában a Bizottság kétségeket táplál a támogatás kedvezményezettjeinek személyazonosságával kapcsolatban, és amennyiben a feldolgozó és forgalmazó ágazat más piaci szereplői is támogatásban részesülnek, úgy az ezen kategóriák bármelyike által elszenvedett károk típusát és kiszámításának valamint értékelésének módját illetően is.
- (b) *A károk kiszámításának néhány módja.* Az illetékes hatóságok példákkal szolgáltak arra vonatkozóan, hogyan fogják kiszámítani a gazdálkodók által elszenvedett károkat, amennyiben az elszállított termék a szerződésben megállapítottnál kevesebb vagy rosszabb minőségű lenne. Ezekben az esetekben a kár a szerződésben megállapított ár és a gazdálkodónak az elszállított – kevesebb, vagy (túlérés miatt) rosszabb minőségű – áru után valójában kifizetett ár közötti különbségnek felel meg. Az illetékes hatóságok mindazonáltal azokat a gazdálkodókat is kártalanítani kívánják, akik a sztrájk és az útelzárások miatt nem tudták megkezdeni a betakarítást és így elvesztették terményüket. Ebben az esetben a gazdálkodók által elszenvedett károkat „képesített mezőgazdasági szakértőknek (agronómusok) a növényi termés értékére vonatkozó szakvéleményei” alapján számítják ki, amelyeket a vonatkozó szerződésekkel együtt kell bemutatni. Az illetékes hatóságok felvilágosításának hiányában a Bizottság kétségeit fejezi ki a károk és a hozzájuk tartozó kártalanítás kiszámításának módjával kapcsolatban ebben a speciális esetben, valamint azzal kapcsolatosan, hogy miért alkalmaznak erre a fentebb említettektől eltérő kiszámítási módot. Ezen kívül a Bizottság kétségeit fejezte ki az idézett szakvélemények jellegét és célját illetően is: mikor és milyen módon készültek, illetve mely termékek kárait becsülik meg az említett szakvélemények alapján.
- (c) *A támogatási intézkedés tárgyát képező termékek.* Az illetékes hatóságok szerint a támogatás azokra a termékekre vonatkozik, amelyeket jellegüknél fogva (romlandóság, betakarítási időszak stb.) el kellett volna szállítani vagy be kellett volna takarítani az érintett időszakban (2000. szeptember 30-tól október 8-ig) és amelyeket más módon nem lehet eltartani (például fagyasztással). E vonatkozás értékelhetősége érdekében a Bizottság megkérte az olasz hatóságokat, hogy küldjék el az érintett termékek felsorolását. Az illetékes hatóságok nem küldték el a felsorolást, viszont kötelezték magukat, hogy ezt egy későbbi

fázisban – de még a támogatások odaítélésére előtt – megteszik. Mivel a támogatási intézkedés esetleges jóváhagyásához szükséges ez a felsorolás, a Bizottság kétségeit fejezte ki azon termékek jellegére vonatkozóan, amelyekre az illetékes hatóságok támogatásokat szándékoznak kifizetni.

- (d) *Annak lehetősége, hogy az intézkedés közvetett támogatást jelent a sztrájkban részt vevő közúti fuvarozóknak.* Mivel a szóban forgó támogatási intézkedés célja a mezőgazdasági vállalkozások azon kárainak megtérítése, amelyet a fuvarozók demonstrációja, sztrájkja és útelzárásai okoztak, a Bizottság nem tudja kizárni, hogy – amennyiben a nemzeti törvény értelmében a fuvarozók felelősek a demonstrációjuk által a mezőgazdasági vállalkozásoknak okozott (szerződéses vagy nem szerződéses) károk megtérítéséért – a támogatási intézkedés a sztrájkoló fuvarozók közvetett működési támogatásának minősülhet. Mivel a kedvezményezett-eknek – a kétszeres kártalanítás elkerülése érdekében, amely a sztrájkban részt vevő fuvarozók részéről kifizetett büntetések vagy szerződéses károk következtében fennállhat – nyilatkozniuk kell arról, hogy nem indítottak pert az érintett fuvarozók ellen, és mivel az illetékes hatóságok magyarázata – amely szerint a fuvarozók egyes állampolgárokként, nem pedig vállalkozói minőségükben lennének felelősek – nem tűnt meggyőzőnek, és úgy tűnt nem zárja ki, hogy a nemzeti törvény értelmében a sztrájkoló fuvarozók valóban felelősnek tarthatók a gazdálkodóknak okozott károkért, a Bizottság kétségeit fejezte ki a támogatás tényleges kedvezményezettjeinek jellegét illetően, hiszen a támogatás átalakulhat maguknak a fuvarozóknak – vagy közülük néhánynak – nyújtott működési támogatássá is.

- (29) Tekintettel az állami támogatásokra alkalmazandó szabályokra, a Bizottság az eljárást megindító határozatában kétségeit fejezte ki mind azzal kapcsolatban, hogy a bejelentett esemény „rendkívüli körülménynek” minősülhet, amelyre a Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontjában található eltérés alkalmazható, mind a támogatási intézkedés néhány elemével kapcsolatban, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a tervezett intézkedés valójában nem az esemény miatt bekövetkezett károk megtérésére irányul, hanem nem más, mint egy egyszerű működési támogatás.

- (30) A 27/2000 sz. tartományi törvény 1. cikkében található támogatásra tehát a Szerződés 87. cikkének (2) s (3) bekezdésében található egyetlen eltérés sem alkalmazható.

III. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (31) Nem érkezett észrevétel érdekelt felektől.

IV. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (32) A Bizottság megkapta Olaszország észrevételeit Szicília Tartomány tekintetében a 2003. augusztus 13-án kelt és 2003. augusztus 18-án iktatott levélben.
- (33) Ebben a levélben az olasz hatóságok közölték, hogy a bejelentésben már elküldötteken kívül nincs birtokukban további információ, és megerősítették, hogy még nem hajtották végre a támogatási intézkedést. Az olasz hatóságok a Bizottságot is tájékoztatták arról a szándékukról, hogy a vizsgált intézkedéssel kapcsolatos eljárást megindító határozatot közléstízesik olyan formában, hogy a Tartományi Hivatalos Lapban közléstízesnek egy hivatkozást az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2003. május 29-i C 127. számára.

V. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

- (34) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősíti a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatásokat, amelyek bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítják a versenyt vagy azzal fenyegetnek, amennyiben azok érintik a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (35) A vizsgált intézkedés tartományi közpénzek által nyújtott támogatást bizonyos szicíliai mezőgazdasági vállalkozásoknak, amelyek tagadhatatlanul indokolatlan gazdasági és pénzügyi hasznot húznának azon vállalkozások rovására, amelyek nem részesülnek ugyanebben a hozzájárulásban. A Bíróság ítélezési gyakorlata alapján egy vállalkozás versenyhelyzetének az állam által nyújtott pénzügyi támogatás által való javítása a verseny torzulását eredményezheti azokkal a vállalkozásokkal szemben, amelyek nem kapnak ilyen segítséget⁽⁵⁾.
- (36) Az intézkedés sérti a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel a mezőgazdasági termékek közösségen belüli kereskedelme jelentős, amint ez az alábbi táblázatból⁽⁶⁾ is kiderül, amely felsorolja az Olaszország és az EU közötti mezőgazdasági behozatal és kivitel összértéke 1997-től 2001-ig⁽⁷⁾. Figyelembe kell venni, hogy Olaszországon belül Szicília fontos mezőgazdasági termék-előállító.

⁽⁵⁾ Ld. C-730/79 ügy (EBHT 1980., 2671. o., 11. és 12. pont)

⁽⁶⁾ Forrás: Eurostat.

⁽⁷⁾ Az állandó ítélezési gyakorlat szerint a tagállamok közötti kereskedelmre gyakorolt hatásra vonatkozó feltétel akkor teljesül, ha a kedvezményezett vállalkozás a tagállamok közötti kereskedelem tárgyát képező gazdasági tevékenységet folytat. Az az egyszerű tény, hogy a támogatás erősíti ezen vállalkozás helyzetét a többi konkurens vállalkozással szemben a közösségen belüli kereskedelemben már lehetővé teszi, hogy a közösségen belüli kereskedelmet sértőnek minősítsék a támogatást. A mezőgazdasági ágazat állami támogatásainak tekintetében állandósult ítélezési gyakorlat, hogy a tagállamok közötti kereskedelem és a verseny befolyásoltnak tekintendő akkor is, ha a támogatások teljes összege csekély és számos gazdálkodó között osztják el (ld. C-113/2000. sz. ügy (EBHT 2002., 7601. o., az indokolás 30–36. és 54–56. pontja); C-114/2000. sz. ügy (EBHT 2002., 7657. o., az indokolás 46–52. és 68–69. pontja)).

Mezőgazdaság összesen

	KIVITEL (millió ECU/EUR)	BEHOZATAL (millió ECU/EUR)
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

- (37) Emlékeztetni kell rá továbbá, hogy a Bíróság szerint egy vállalkozás támogatása akkor is sértheti a tagállamok közötti kereskedelmet és torzíthatja a versenyt, ha maga a cég anélkül áll versenyben más tagállamokból származó termékekkel, hogy saját maga exportáló lenne. Amikor egy tagállam támogatást nyújt egy vállalkozásnak, akkor a nemzeti termelés változatlan marad vagy emelkedik, amelynek következtében más tagállamokban működő vállalkozásoknak csökkennek az arra vonatkozó esélyei, hogy erre a piacra saját termékeiket exportálják. Egy ilyen támogatás tehát sértheti a tagállamok közötti kereskedelmet és torzíthatja a versenyt⁽⁸⁾.
- (38) A Bizottság ezért arra következtet, hogy az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá esik. Az olasz hatóságok soha nem vitatták ezt a pontot.
- (39) A 87. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomra következnek az ugyanezen cikk (2) és (3) bekezdésében foglalt eltérések.
- (40) A 87. cikk (2) bekezdése a) és c) pontjának eltérései nyilvánvalóan nem alkalmazhatók, tekintettel a kérdéses támogatási intézkedés jellegére és céljára. Olaszország tehát nem kérte a 87. cikk (2) bekezdéséből sem az a) sem a c) pont alkalmazását.
- (41) A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja sem alkalmazható, hiszen a támogatást nem olyan térségek fejlesztésére szánják, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság. Olaszország továbbá nem kérte a 87. cikk (3) bekezdése a) pontjának alkalmazását sem.
- (42) Ugyanígy nem alkalmazható a 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja sem, hiszen a támogatást nem valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására szánják, sem pedig az olasz gazdaságban bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére. Így Olaszország nem kérte a 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának alkalmazását sem.

- (43) A támogatásnak nem célja a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítása, és a 87. cikk (3) bekezdésének d) pontja értelmében erre nem is alkalmas, valamint Olaszország sem jelölte meg ennek alkalmazhatóságát.
- (44) Tekintve, hogy nem mozdítja előre egyes gazdasági tevékenységek vagy területek fejlődését, a támogatásnak nem célja a 87. cikk (3) bekezdése c) pontjában kitűzött célok elérése, valamint erre nem is alkalmas, és Olaszország sem hangoztatta ennek alkalmazhatóságát.
- (45) Figyelembe véve az olasz hatóságok külön hivatkozását a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontjára, valamint a vizsgált támogatás jellegét, amelyre a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésétől való egyetlen más eltérés sem alkalmazható, a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja az egyetlen olyan eltérés, amely alkalmazható lenne.

Alkalmazható rendelkezések

- (46) Az említett eltérés alkalmazását a mezőgazdasági ágazatban alkalmazható rendelkezések fényében kell megvizsgálni, vagyis a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások⁽⁹⁾ (a továbbiakban: az iránymutatások) szerint, amelyek 2000. január 1-jén léptek hatályba⁽¹⁰⁾.
- (47) A Bizottság az iránymutatásokat alkalmazza – annak 23.3. pontjával összhangban – 2000. január 1-jétől az újonnan bejelentett támogatásokra, valamint azokra vonatkozóan, amelyeknek a bejelentése akkor függőben volt. A 659/1999/EK rendelet⁽¹¹⁾ 1. cikkének f) pontja szerint a jogszerűtlen támogatásokat azon szabályoknak és iránymutatásoknak megfelelően értékelik, amelyek a támogatás megítélésének pillanatában hatályban voltak.
- (48) A 27/2000 sz. tartományi törvényt a 2001. március 2-án kelt és 2001. március 5-én iktatott levélben jelentették be. A törvény 2. cikke tartalmaz egy felfüggesztési záradékot, amely a támogatási intézkedés végrehajtását annak Bizottság által jóváhagyásához köti⁽¹²⁾. Észrevételeikben az olasz hatóságok megerősítették, hogy a támogatási intézkedést még nem hajtották végre.

⁽⁹⁾ HL C 232., 2000.8.12., 19. o.

⁽¹⁰⁾ Mivel a bejelentés nem említi, hogy a vizsgált intézkedés csak kis- és középvállalkozásokat érintene, jelen esetben nem alkalmazható az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 1/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 1., 2004.1.3., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Ld. 2. lábjegyzet.

⁽¹²⁾ A 2. cikk idézve: „1. Az ezen törvényben foglalt intézkedések az állami támogatásokra vonatkozó hatályos közösségi jogszabályoknak, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 88. cikkének (2) és (3) bekezdésében található eljárások meghatározásának vannak alárendelve.”

⁽⁸⁾ A Bíróság 1988. július 13-i ítélete, 102/87. sz. Francia Köztársaság kontra Európai Közösségek Bizottsága ügy (EBHT 1988., 4067. o.).

- (49) A támogatási intézkedés vizsgálata tehát az iránymutatások⁽¹³⁾, különösen azok 11.2. pontja (támogatások természeti csapások vagy rendkívüli körülmények által okozott károk megtérítésére) körébe tartozik..
- (50) Mivel a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti „természeti csapások” és „rendkívüli körülmények” kivételt képeznek az állami támogatásoknak a 87. cikk (1) bekezdésében említett közös piaccal való összeegyeztethetőségének elve alól, az iránymutatások 11.2. pontja megállapítja, hogy a Bizottság állandó gyakorlata az, hogy ezeket a fogalmakat korlátozottan értelmezi. Ezért a Bizottság azt fogadta el, hogy a földrengés, lavina, földcsuszamlás és árvíz tekinthetők természeti csapásnak. Eddig a Bizottság rendkívüli körülménynek a háborút, a belső zavargásokat és a sztrájkokat és – bizonyos kikötésekkel és kiterjedésüktől függően – a súlyos nukleáris és ipari baleseteket, valamint a jelentős veszteségeket okozó tüzeket minősítette. Ellenben a Bizottság nem vélte úgy, hogy egyetlen, a piacon megtalálható közönséges biztosítással biztosított feldolgozóüzemben bekövetkező tűz rendkívüli körülménynek minősülhet. Általánosságban a Bizottság az állat- vagy növénybetegségek megjelenését sem ismeri el természeti csapásnak vagy rendkívüli körülménynek. Mindazonáltal egyetlen esetben a Bizottság ténylegesen elismert rendkívüli körülménynek egy nagyon elterjedt és teljesen új állatjárványt. Az ilyen események előrejelzésének jellegzetes nehézségei miatt a Bizottság továbbra is eseti alapon fogja értékelni a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti támogatások nyújtására vonatkozó javaslatokat, az ágazatban eddig követett gyakorlatnak megfelelően. Amennyiben természeti csapás vagy a rendkívüli körülmény tényállása megerősítést nyer, a Bizottság 100 %-ig is engedélyezheti az anyagi károk megtérítését. A kompenzáció legtöbbször egyes kedvezményezettenként kerül kiszámításra, és a rendkívüli kompenzációk elkerülése végett a támogatási összegből le kell vonni az esetleges további – például biztosítási szerződésből fakadó – kifizetéseket. A Bizottság ezen kívül jóváhagyja a gazdálkodók kártalanítását abban az esetben is, ha mezőgazdasági termelőeszközeik tönkremenetele miatt bevételtől esnek el, feltéve, hogy nem keletkezik túlkompenzáció.
- (51) A szóban forgó támogatással kapcsolatos eljárást megindító határozatában a Bizottság világosan kifejezte kétségeit annak az eseménynek a rendkívüli jellegével kapcsolatban, amely miatt kártalanításra kerül sor (ld. 27. pont).
- (52) Ugyanezen határozatában a Bizottság világosan kifejezte kétségeit a támogatás más vonatkozásaival kapcsolatban is, különösen azokkal, amelyek nélkülözhetetlenek a kérdéses esemény és az általa okozott károk – amelyek miatt a kártalanítást elrendelték – közötti kapcsolat megállapításához (ld. 28. pont).
- (53) Mivel az olasz hatóságok nem szolgáltatottak semmilyen új vagy további információt vagy értékelést, a Bizottságot a határozat elfogadására készítő okok érvényben maradnak.
- (54) A kérdéses esemény rendkívüli természetét illetően a Bizottság úgy véli, hogy – rögzült gyakorlatának megfelelően – a 87. cikk (2) bekezdése b) pontja alkalmazásának le nem írt feltétele, hogy egy rendkívüli esemény – jellegéből fakadóan – nem látható előre⁽¹⁴⁾.
- (55) A Bizottság azt is figyelembe vette, hogy a múltban egy ízben⁽¹⁵⁾ elfogadott egy útelzárást rendkívüli körülménynek, amikor is az útelzárások egy sztrájkhoz váltak hasonlónak, amely jelentős mértékben megszakította az érintett ország gazdasági tevékenységét (1992. június 29-től július 18-ig) és amennyiben a rendelkezésre álló információk alapján meg lehetett állapítani a támogatás és az útelzárások közötti közvetlen kapcsolatot.
- (56) Jelen esetben, jóllehet kaptak ilyen irányú kérést, az olasz hatóságok nem szolgáltatottak olyan információkat, amelyek lehetővé tennék a Bizottságnak, hogy a szóban forgó sztrájkot és az útelzárásokat rendkívüli körülménynek minősítse. Ellenkező információk hiányában a Bizottság különösen is joggal juthat arra a következtetésre, hogy – mivel a szóban forgó demonstrációt előzetesen bejelentették a közigazgatási hatóságoknál – nem lehet úgy tekinteni, hogy az esemény a közigazgatási hatóságok vagy az érintett gazdasági ágazatok által előreláthatatlan esemény lett volna.. A sztrájk gyakori esemény is lehet, és amennyiben bejelentik, már előzetesen foganatosítani lehet a megfelelő elővigyázatossági intézkedéseket. A vizsgált esetben tehát hiányzik az előre nem látható összetevő. Ezen kívül, mivel sem a sztrájk kiváltó okait, sem nyolc nappal későbbi befejezésének okait nem közölték egyértelműen, nem zárható ki, hogy a közlekedési ágazat közelgő sztrájkja a tömegkommunikációs eszközök révén már hosszú ideje ismert volt a közvélemény számára.
- (57) Az a tény, hogy a bejelentett demonstráció a vártnál jóval nagyobb méreteket öltött, nem teszi azt önmagában a 87. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett rendkívüli körülménnyé. Mivel az illetékes hatóságok sem a résztvevők számát nem tisztázták (amely az elküldött információk szerint eredetileg 50 fő körül lehetett) a Szicíliában működő közúti fuvarozók számára képest, sem a sztrájk földrajzi kiterjedését, a Bizottság nem következtethet arra sem, hogy a szóban forgó esemény – méretét és lefolyását tekintve – kivételesen kiemelkedő és jelentős mértékben szakította meg az érintett ország

⁽¹³⁾ Ld. 9. lábjegyzet.

⁽¹⁴⁾ Ld. az Írország által az élőállat európai kontinens felé irányuló tengeri szállításának előmozdítására nyújtott állami támogatásról szóló 2000. június 13-i 2000/625/EK bizottsági határozat 92. pontját (HL L 263., 2000.10.18., 17. o.). Ld. még az Egyesült Államokbeli merényleteknek a légit közlekedési iparra gyakorolt hatásairól az Európai Parlament és a Tanács részére szóló bizottsági közlemény 33. pontját [* COM/2001/0574 végl. *].

⁽¹⁵⁾ Ld. a Franciaország által a francia úthálózat 1992-es blokádját követően meghozott intézkedésekről szóló 1995. július 26-i 96/148/EK bizottsági határozatot (HL L 34., 1996.2.13., 38. o.).

- gazdasági tevékenységét. Végső soron a szóban forgó esemény mindössze nyolc napig tartott (az elküldött információk szerint szeptember 30-tól október 8-án 03.00 óráig), ellentétben a Bizottság által rendkívüli körülménynek minősített esemény⁽¹⁶⁾ három hetes időtartamával (1992. június 29-től július 18-ig).
- (58) Mivel nem ismert, hogy a kérdéses eseményre alkalmazták-e a sztrájkokat szabályozó törvényt, és ha igen, milyen mértékben, ezért egyrészt nem lehet olyan súlyos eseményre következtetni, amely szükségessé teszi az állami hatóságoknak, hogy az állampolgárok alkotmányos jogainak védelme érdekében elrendeljék a sztrájkoló fuvarozóknál a sztrájk megszakítását, másrészt nem lehet kizárni, hogy az említett törvénnyel összhangban megfelelő elővigyázatossági intézkedéseket fogantatosítottak a sztrájk hatásainak minimálisra csökkentéséért vagy semlegesítéséért.
- (59) Az elküldött információk alapján a Bizottság ezért nem következtethet arra, hogy a kérdéses esemény kivételes esemény lenne, ami kivételesen előre nem látható módon és kiemelkedő, valamint jelentős mértékben szakította meg az érintett ország gazdasági tevékenységét. A rendelkezésre álló információkból valójában az derül ki, hogy az eseményt előzetesen bejelentették, hogy néhány gazdasági tevékenységre gyakorolt hatást az érintett ország korlátozott területén, és hogy (a Bizottság által korábban rendkívüli körülményként elfogadott útelzárásokhoz képest⁽¹⁷⁾) viszonylag rövid időtartama nem vezethet olyan következtetésre, hogy az esemény kiemelkedő és jelentős fennakadást okozott az érintett ország gazdaságában.
- (60) Ezért a Bizottság gyakorlata alapján a szóban forgó esemény inkább rendes üzleti kockázatnak minősül, és az érintett gazdasági szereplőknek olyan típusú kárt okozott, amellyel azoknak – mivel az üzleti kockázatnak tekintendő – vagy saját forrásaik segítségével kellene megbirkózniuk, vagy amelyért a nemzeti törvények értelmében a jogi felelősöktől kellene kártérítést követelniük.
- (61) Ezen túlmenően a rendelkezésre álló információk alapján – a Bizottság által rendkívüli körülménynek minősített esettől eltérően – a vizsgált esetben nem lehet arra következtetni, hogy közvetlen kapcsolat lenne a sztrájk és az útelzárások, valamint a nyújtani kívánt támogatás között. Mivel az illetékes hatóságok megerősítették, hogy nem rendelkeznek a Bizottság által kért információkkal, különösen a kártérítésre jogosult termékekre, az intézkedés kedvezményezettjeire (primer termelők vagy a feldolgozó- és a forgalmazóágazat szereplői is) és – néhány esetben – a kártérítés kiszámításának módózataira vonatkozóan (ld. 28. pont), a Bizottság nem tud arra következtetni, hogy a nyújtandó támogatás szükségszerűen és kizárólagosan kapcsolódik a 2000. szeptember 30. és október 8. közötti szicíliai sztrájk és az útelzárások által okozott veszteségekhez.
- (62) Különösen a bejelentett törvény 1. cikke és a bejelentő űrlap így határozzák meg a támogatás kedvezményezettjeit: „mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó egyéni vagy társas vállalkozások”, de az illetékes hatóságok által adott magyarázatok látszólag kizárólag az egyéni primer termelők által elszenvedett károk kiszámítására és kártalanítására vonatkoznak. Az illetékes hatóságoktól kért információk hiányában a Bizottság nem tudja pontosan, milyen típusú piaci szereplők részesülhetnek támogatásban, és – amennyiben a feldolgozó- és kereskedelmi ágazat szereplői is támogatáshoz jutnának –, ez utóbbiakat milyen típusú károk érték és milyen kritériumok alapján értékelik és számítják ki ezeket a károkat. A Bizottság ezért úgy látja, hogy azok a veszteségek, amelyekért (néhány) kedvezményezett kártérítésben részesülhet, a sztrájktól és az útelzárásoktól különböző okokhoz (is) kötődhetnek.
- (63) A primer termelőkre vonatkozóan az illetékes hatóságok mindazonáltal azokat a gazdálkodókat is kártalanítani szándékoztak, akik a sztrájk és az útelzárások miatt nem tudták megkezdeni a betakarítást és így elveszítették terményüket. Ebben az esetben a gazdálkodók által elszenvedett károkat „képesített mezőgazdasági szakértőknek (agronómusok) a növényi termés értékére vonatkozó szakvéleményei” alapján számítanák ki, amelyeket a vonatkozó szerződésekkel együtt kell bemutatni. Az illetékes hatóságok felvilágosításának hiányában a Bizottság nem tudja elfogadni a károk és az azoknak megfelelő támogatás kiszámításának javasolt módját ebben a speciális esetben, minthogy nem egyértelmű, hogy esetükben a számítási mód miért különbözne a többi termelőnél alkalmazottnál. (ld. 28. pont); nem egyértelmű a vonatkozó szakvélemények jellege és célja, nincs részletezve, mikor és hogyan készültek ezek a szakvélemények, valamint nem ismert, mely termékek esetében használnák fel a szakvéleményeket a károk értékelésénél. A Bizottság tehát emiatt is úgy látja, hogy azok a veszteségek, amelyekért (néhány) kedvezményezett kártérítésben részesülhet, a sztrájktól és az útelzárásoktól különböző okokhoz (is) kötődhetnek.
- (64) Mindezen túl az olasz hatóságok az ismételt kérések ellenére sem küldték el a Bizottságnak azon termékek felsorolását, amelyeket jellegüknél fogva (romlandóság, betakarítási időszak stb.) el kellett volna szállítani vagy be kellett volna takarítani az érintett időszakban (2000. szeptember 30-tól október 8-ig) és amelyeket más módon nem lehet eltartani (például fagyasztással); és amelyekre az olasz hatóságok kártérítést irányoztak elő. Minthogy a felsorolás szükséges az intézkedés esetleges jóváhagyásához, és különösen a sztrájk és az útelzárások, valamint a kártérítés esetleges tárgyát képező károk közötti kapcsolat megállapításához, a Bizottság nem tud megállapítani ilyen kapcsolatot.

⁽¹⁶⁾ Ld. 15. lábjegyzet.

⁽¹⁷⁾ Ld. 15. lábjegyzet.

- (65) Végül az olasz hatóságok nem oszlatták el azt a kételet, hogy a nemzeti jog szerint a fuvarozók lennének a felelősök a demonstrációjuk, a sztrájk és az útelzárások által a mezőgazdasági vállalkozásoknak okozott (szerződéses vagy nem szerződéses) károk megtérítéséért, és hogy emiatt az intézkedést a sztrájkban részt vevő fuvarozók közvetett működési támogatásaként lehetne értelmezni.
- (66) Mivel a kedvezményezetteknek – a kétszeres kártalanítás elkerülése érdekében, amely a sztrájkban részt vevő fuvarozók által esetlegesen kifizetett büntetések vagy szerződéses károk következtében fennállhat – nyilatkozniuk kellene arról, hogy nem indítottak pert az érintett fuvarozók ellen, és mivel az illetékes hatóságok magyarázata – amely szerint a fuvarozók egyes állampolgárként, nem pedig vállalkozóként lennének felelősök – nem tűnik meggyőzőnek, és nem látszik kizárni azt, hogy a nemzeti törvény értelmében a sztrájkoló fuvarozók viszont felelősnek tarthatók a gazdálkodóknak okozott károkért, a Bizottság nem tud arra a következtetésre jutni, hogy a támogatás valódi kedvezményezettjei a mezőgazdasági ágazat szereplői, és hogy az intézkedés nem jelent működési támogatást (is) a fuvarozóknak, vagy közülük néhányának.
- (67) A fentiek figyelembe vételével – miután az olasz hatóságok megerősítették, hogy nem rendelkeznek a Bizottság kétségeivel kapcsolatosan kért információkkal, sem az érintett esemény rendkívüli körülmény mivoltáról, sem a támogatási intézkedés más vonatkozásairól – a Bizottság által az eljárás megindításakor táplált valamennyi kételet továbbra is fennáll, és megakadályozza a támogatás kedvező elbírálását, mint olyan támogatásét, amely a Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében rendkívüli körülmény által okozott károk megtérítésére vonatkozna.
- (68) A fentiekben kifejtett okok miatt a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó esemény nem minősíthető a Szerződés értelmében vett rendkívüli körülménynek és, hogy mindenesetre nem állapítható meg az esemény és a kedvezményezettek által megtérítendőnek tartott károk közötti szükséges és kizárólagos kapcsolat.
- (69) Arra a lehetőségre vonatkozóan, hogy a vizsgált támogatás megfelelné más, a mezőgazdasági ágazat állami támogatására vonatkozó szabályoknak, az iránymutatások 3.5. pontja megállapítja, hogy a közös piaccal való összeegyeztethetőség érdekében a támogatásnak vagy ösztönző elemet kell tartalmaznia vagy a kedvezményezettől is hozzájárulást kell kívánnia. A közösségi jogszabályokban és magukban az iránymutatásokban kifejezetten megállapított kivételektől eltekintve az egyoldalú támogatási intézkedések, amelyek egyszerűen a termelők pénzügyi helyzetének javítását célozzák és nem képesek az ágazat fejlődéséhez hozzájárulni működési támogatásnak minősülnek, összeegyeztethetetlenek a közös piaccal. Ezen túlmenően, jellegükből fakadóan, az ilyen támogatások valószínűleg zavarólag hatnak a közös piac szervezési mechanizmusaira is.
- (70) A vizsgált támogatás nem tartalmaz semmilyen ösztönző összetevőt és nem igényel semmilyen hozzájárulást a kedvezményezettektől. Mint feljebb látható, nem teljesülnek az iránymutatások 11. pontjának feltételei sem, amelyek szerint a közös piaccal összeegyeztethető kompenzációs támogatásnak minősülne. A kérdéses támogatás csupán a termelők anyagi helyzetének javítását eredményezi, anélkül, hogy bármilyen módon hozzájárulna az ágazat fejlődéséhez, és különösképpen működési támogatást jelent a kedvezményezettek számára, hogy fedezze a normális üzleti kockázathoz kapcsolódó költségeiket.
- (71) Következésképp a mezőgazdasági ágazatban nyújtható állami támogatásokra vonatkozó szabályok szerint nem igazolható a 27/2000. sz. tartományi törvény 1. cikkének támogatási intézkedése a Szerződés I. melléklete szerint a mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára. A Bizottság tehát a támogatásoknak ezt a típusát a közös piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak tekinti. Az ilyen típusú támogatás, amely a kedvezményezetteket felmenti kötelező működési költségeik egy részétől, nincs tartós és szerkezeti hatása az érintett ágazatokban, mindössze arra korlátozódik, hogy a szicíliai termékeknek előnyt biztosítson azon termékekkel szemben, amelyek nem részesülnek hasonló támogatásban Olaszországban vagy más tagállamokban.
- (72) Így a 27/2000 sz. tartományi törvény 1. cikkében foglalt támogatásra nem alkalmazható sem a Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontjában vagy 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában, sem a Szerződésben előírt bármely egyéb eltérés.

VI. KÖVETKEZTETÉS

- (73) Valamennyi kifejtett megfontolásból az tükröződik, hogy a 27/2000. sz. tartományi törvény 1. cikke szerinti támogatási intézkedés összeegyeztethetetlen a közös piaccal és nem végrehajtható.
- (74) A 27/2000 sz. tartományi törvény 2. cikkének előírása az említett törvényben foglalt támogatási intézkedések végrehajtását a Bizottság jóváhagyásának rendeli alá. Észrevételeikben az illetékes hatóságok megerősítették, hogy a támogatás nem került végrehajtásra.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Összeegyeztethetetlenek a közös piaccal azok a 2000. december 23-i 27/2000. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében foglalt állami támogatások, amelyeket Olaszország a Szerződés I. mellékletének értelmében a mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára a közúti fuvarozók 2000. szeptember 30-tól

október 8-ig tartó időszakban Szicíliában lezajlott sztrájkja és az útelzárások által keletkezett károk megtérítésére szándékozik nyújtani.

A fent említett támogatások tehát nem végrehajthatóak.

2. cikk

Olaszország az ezen határozat értesítési idejétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

3. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2004. május 7.

a Bizottság részéről

Franz FISCHLER

a Bizottság tagja